

Naročnina: doma na skupni naslov mesečno 2 Din., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din., z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

pol
ize.
om
lali
in.,
P.
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

Naročnina „Novin“

znaša v državi na skupni naslov mesečno 2 Din, letno 24 Din., na posamezni naslov, to je po pošti na naslov naročnika 2-50 Din, letno 30 Din.

V Ameriko, Severno i Južno i v Kanado stanejo Novine z Marijinim Listom i kalendarom vred letno tri dolare.

V Francijo i druge evropske države stanejo mesečno 6 Din, letno 72 Din, z M. listom i kalendarom letno 100 Din.

Naročnina se mora najmenje en mesec naprej plačati. Ki edno številko obdrži, je dužen celoga meseca naročnino plačati. Novine se moro s prvov poštov vrniti, če je što nešče naročiti, poznejša vrnitev se ne bo jemala v poštev.

Vsi naročniki v Ameriki, v Franciji i drugih državah prek mej Jugoslavije, morajo do konca februarja celo svojo naročnino poravnati do časa, kak so Novine naročili, ki naroči svojim v tujke kraje Novine, mora svoj naslov tudi zabeležiti pri naročitvi pa tudi to, što je plača. Ne pozabite, ka pred Bogom i sveckov oblastjov ste dužni po dušnoj vesti redno plačuvati naročnino! Ne pozabite, ka je vkanjivanje pri krščanskih listaj, ki širijo bože kralstvo, vekša krivica, kak pri kakšenkoli drugom posli. Ne pozabite, ka vas vsešerom majo za po-božen narod. Ka ste zaistino to, naj pokaže tudi obilna naročitev domačih krščanskih listov i življenje v duhi, šteroga širijo. Vzemite si vsi to k srci, iz srca govorimo.

UPRAVA NOVIN.
v Črensovcih.

Našim v Franciji.

Z tov številkov pošlemo našim naročnikom edno francosko pismo v več izvodaj i prosimo naše izseljenike, naj je izročijo svojim gospodarom i drugim svojim francoskim poznancom. Tudi takšim našim izseljenikom je naj dajo, ki ne so naročeni na naše liste, da je izročijo svojim gospodarom i francoskim poznancom. Na Dom sv. Frančiška, to je na l. hišo siromakov v Slov. krajini prosimo milodare od francoskih gospodarov, gde trošite svoje telovne pomoči, da vam priskočijo na pomoč, ka te na stara leta meli kakši kot, če doma ne te meli svojega. Mali, siromaški Jezusek naj vas podpira pri tom deli smilenja i je blagoslavla obilno.

Dom sv. Frančiška
v Črensovcih.

S tov številkov stopimo v 23. leto. Smo glasilo Slovenske Krajine, sprejemamo njene radosti, točimo njene skuze. Vse, ka boli našega človeka, boli nas, vsaka najmenša krivica, ki se njemu godi, teži tudi nas. I vsaka dobrota, ki ga doleti, je deo tudi naše radosti. Smo siromaško odete, ar cote pokrivajo večino našega naroda. Smo siromaške, kak je naš narod siromaški. Nas tere stiska, kak ta tere naš narod. Mamu puno sovražnikov, ar

Če ideš v breg i se po strmoj poti zdigneš do kakšega vrha, navadno postojiš, da si malo odehneš, odkriješ glavo i si zbriseš čelo, če te je pot segrela. Med tem se zgledneš na prehojeno pot, zednim pa zdigneš svoje oči ešče više na pot, ki jo šče moraš prehoditi. I čeravno te čaka ešče težavna pot, se vseeno tolažiš, da jo pač nekaj že prehodiš, če si dozdaž že telko prehod. To ti da moč.

Tudi mi smo na svojoj poti življenja prišli te dni do prelaza, ki loči novo leto od staroga leta. I če se ob toj priliki zglednemo nazaj na prehojeno pot staroga leta, vidimo, da je bila težavna trnjeva. Malo što med nami bi lahko pravo, da je meo z rožicami posejano pot. Pa šče te se je nabodno včas na trn, kak ti, če si šteo vtrgnoti ščipek.

Če se teda zglednemo nazaj na preminoče leto, moramo predvsem dvoje dognati: 1. *gospodarska stiska nas nikaj ne pustila s svojih klešč*, 2. *v duhovnom pogledi smo pa ešče nazadjuvali*.

Mogoče, da se je šteromi gospodarji posrečilo priti do vekših dohodkov v preminočem leti. Na splošno pa k nam ne bilo nikšega vekšega dotoka peněz od niked.

Žita smo ne mogli tržiti, ar nam je slabo obrodilo, da niti za lastno potrebo nemamo zadosta.

Živina je ostanola pri istoj ceni, tak da je bik več potrošo, kak smo te za njega dobili.

Vino nam je letos jako dobro

V Slovenskoj krajini smo z našov živinorejov zevsema vezani na malo, tesno dvorišče ino štal, ar smo že nikda razdelili pašnike med seov. Tak tam, gde den denešnji „tale“ mamu, drva rastejo na „talaj“ ali vrane gnezdiyo v „talovji, smo negda meli pašnike ino opletare. Zakaj so te skupnosti se že naši dedecje naveličali, zdaj pa sami radi zadevlemo, naj bi nam oblasti razdelile ešče tū pa tam gde šteri skupen pašnik, je drugo pitanje. — Vsebina našega članka de drugo, te tū vržene misli pa naj bodo kratko vpelavanje v njega.

Prvi začetek denešnje štale je že od pamtiveka bio „salaš“, vogrski „akol“ t. j. „okol“ ograjeni prostor, gde so pastirje zavrnoli živino na počinek. Tudi dnesden zadostuje to vu vekšem tali tam, gde narod na retci prebiva ino njemu za vsakdenešnje potrebsčine dojdejo pridelki takše primitivne živinoreje, združene ešče bole z ednostavnim poledelstvom vu „opletari“ (tak so naši dedecje zvali ograjene prostore na pašnikaj, gde so povali po mali kukurco, krumpke, proso itd., to so malo vekši ograkeki bili). Tudi to se ešče najde v našoj širšoj domovini. Pri nas pa v Slovenskoj krajini, gde nas je ne telko preveč pa lačnih, kelko prevzetnih, nam pa te najbolje ednostavni način življenja pa živinoreje že davno ne zadostuje, ar je nam, ki našo živino potrebujemo vu pregi — v kolaj, v

Naročnikom.

jih naš narod tudi puno ma. Kak se norčarijo z našega naroda, tak se norčarijo tudi z nas, kak preganjanjo i sramotijo naš narod, tak delajo tudi z nami. Isto usodo si delimo z našim narodom, šteroga glasilo smo. I ravno zato, ar si isto usodo delimo, smo vezani eden na drugoga i eden brez ovoga biti ne moremo i neščemo.

Ki ne lübi žepa našega ljudstva i ki ne zatopen v svoje sebične namene, nas bo poštvüavo, nas bo pri-

poročao, nas bo širio, bo pisao na naše strani, bo podpirao našega staroga nastavitela i stopi v tisti šereg navdušenih mladih duš, ki se okoli njega zbirajo. Vsaka zahvalna duša nas bo sprejela. Nezahvalnim dušam se pa ne priporočamo, ne bi mogle zavživati lepote, ki jo na svojih stranej odkrivamo Bogi na čast i bližnjemu v duševno i telovno pomoč. To je naša odkrita reč v začetki l. 1936.

Novine.

Pogled nazaj i naprej.

obrodilo, da pa zdaj je pa falejšje i edna nova velka rana nastanola na našem narodnom teli: pijančuvanje. Pije se v gorica, pije se v oštarijaj, najvekša rana so pa takzvané „pinteške“ krčme. V vnogoj vesi je v vsakšoj vulici edna takša „pinteška“ točilnica, gde se po ceni toči, ali naša mladina moralno pri tom neizmerno trpi. Navadi se pijančuvanja, potom pa zgubi pomali volo za kakše resno delo, peněz nema, išče je na nedovoljen način, v očinom bankaši ali v škrinji, kukorčnjaki, pri belicaj, samo da pride do par dinarov. To je grozno nevarna prilika, ki za cela deset letja lahko vniči bodoči rod. I ka je šče bole nevarno — celo mlade dekke se v vnogih krajih družijo v takšo slabo mladeniško družbo. Tak se mladina vzgaja za gospodara i gospodinje i za vzgojitele svoje bodoče dece. Ka bo s toga? Kakša bo prišestnost naših potomcov?

Najvekši dotok peněz v naš kraj je pač z Francije. Naši vnogi delavci, po večini šparavni, nam šče edini lahko nekaj spravijo. Če teh ne bi bilo, naš kraj bi zdaj že na palico lekaj prišeo. Je pa tū edna druga velka nevarnost, na štero so Novine že večkrat opomenole domače i delavce same: da najmre naši mladi v tujini ne zablodijo na kriva pota i tak dosta več škode napravijo sebi i domačim, gda pridejo domov, kak so pa vredne tiste jezerke, ki jih zaslužijo. Zato je pa naša dužnost, da skrbimo za nje, da ostanajo verni svojemi nebeskomi Oči i svojoj slovenskoj materi v do-

mačem kraji. Naročimo jim naš domači tisk: Novine i Marijin list.

V gospodarskom pogledi si dosti pomagati ne moremo i kaj spreminiti tudi ne, ar smo pač samo edna veriga v lanci celoga sveta. I da je vsešerom tak, tudi mi ne moremo drugo, kak da šparamo.

Druga pesem pa je duhovna plat našega življenja. Vzor nam mora biti pravi kristjan, ar smo pač kristjani, Kristušovi vučenci. Vidimo pa, da se nekaj vsikdar bole i bole oddaljavamo od vzor kristjana. V naših cerkvaj, ne v vséh, je vsikdar več praznoga prostora, obhajilne mize, ne vse, vsikdar menje obiskavane. Pač pa oštarije, pintešje vsikdar bole pune. Ponočuvanje, zapelavanje, bitje se širi. Kam to ide?

Istina je, da je gospodarska stiska k tomi vnogo pripomogla. Vnogi si pač drugo „veselje“ išče, da ga te-rejo nevole. Ali ne pomisli, da je mogoče pol vüre „veseli“, potom pa pali pol leta šče vekšo nevolu ma.

Rešitev je v duhovnom prepородi, kak nam kličejo sv. oča. Najprle se moramo vrniti k poštenosti, k resnomi verskomi življenji i iz toga bo potem sledila poštenost v gospodarstvu, politiki i tak bo na vse naše delo prišeo boži blagoslov. Kem bole se bo pa svet s bodoče ešče pogrležao v blato greha, tem v vekše nevole se bo potaplaol i Bog bo to dopüsto, da človek nazadnje sam iz svoje nevole spozna, da brez Boga nikaj nemre i tak se povrne nazaj k Bogi, nazaj k lepšoj prišestnosti. — l. s.

Naše štale.

plügi nepripraven. — Večinoma smo ne tak bogati, ka bi za vprego meli posebi konje ali jünce, kak je to vu mnogom kraji navada, tem več so nam krave za vse, ar bi za našo malo kmetijo bila prava potrata, hraniti ešče jünce kre krav, zato pa mi rajši obdelamo naše siromaštvo z dyema kravica-ma, pa smo zadovolni, či nam zato „Šeka“ da malo menje mleka: Kak vidimo, nemamo ne pašnikov, ne vremena za pašo, zato moremo skrbeti, ka naša živina, štera nam služi z delom ali jo krmimo za odajo, ma primerno prebivališče, gde jo hranimo, krmimo od česa je vu velkoj meri odvisen njen napredek i naši dohodki. —

Stari pregovor pravi „štala hižo povle“. To se samo te obistiniti, či je štala resan zdravo prebivališče živini. Ka de to, moremo že pri samom po-vanji štale na to misliti, ka do dani vsi potrebni pogoji. Po mogočnosti naj se štala postavi na zvišenom suhom mestu z oknami i dverami proti ishodi ali jugu tak, ka severni pa zahodni vetri ne bijejo v njo. Podsek naj bo tak izolirani, ka vlaga ne odhaja na vzgor, i tak do stene sühe. Naj se ne zgodi, ka bi po zimi teklo po stenaj od vlage. Okna velka, naj pride zadosta svetla pa zraka v štalo; tiste male lükne gde mamu navadno malo glažovine v ramaj, inai so pa prepredene s pavučinov ešče nemremo praviti za okna. Srteo, kama mostnice devlemo, more biti sühi, ar či je pod-

mok pod njimi, te je ležej vlažen, mrzeo i tak nezdrav. Samo po sebi se razmi, ka jama za gnojišče ne spada v štalo pod mostnice, nego za štalo v jamo za gnoj, kama žleb vodi. Pri razpadanji ino raztvaranji gnojšnice stvarajo se razne škodljive snovi, kak na pr. amonijak, dušik i drugi plini i zdravji škodljive snovi. Tudi je gnojšnica dobro ležišče za razne münhine gnjide, od nje mokrom strteli, med i pod mostnicami se najduže i najležej zdržavlejo razne klice — bacili poprijetnih betegov.

Štala naj bo zadosta velika, ka de živina mela mesto. Ležaji dugi z jaslami vred do 3 i pol metra, žleb za njim pa plitek. Jasli ne previsike, niti preveč globoke. Za lestvice nevedmo kaj dobra povedati, ar one po mišljenji strokovnjakov ne spadajo v štalo. Zavolo njij dobi mlada živina dostakrat sedlasti hrbet i zajde z forme, kak radi pravimo, či premlada, mala pride pred nje. To je istina potrebna naprava za krmo, naj se ne bi razte-pala, da je pa škodliva, ž njij se marše zlejška v oči natepe.

Znotrašnja visina zadostuje štali 3 pa pol metra, višije od toga so pozimi prehladne, nižije od toga pa preveč soparne, premalo zračne. — Po staroj navadi redko gda belimo štale, menda zato, ka je falejšje pa se itak včas nazaj zamaže. Znamo pa, ka je beliti z vapnom potrebno, zdravo ino tak hasnovito. Nekak de pravo, što bo to vsikdar pazo, ka belo ostane!

Zato se naj malo kakše barve primeša k vapni pa bo. Teško nam, ki nemamo, se ravnati po vseh predpisih strokovnjakov, šteri pravilno mislijo, ka živina, namenjena za krmlenje i tak za odajo, potrebuje več miru, menje svetla i malo gibanja, ar se tak prle popravi ino nabere na sebe. Plemenska marha pa nasprotno more meti več zraka, svetla ino mesta i gibanja. Zato mi moremo najti srednjo pot, moremo tak včiniti, ka de vuk sit pa koza cela v ednoj štali. Naj bo zato štala malo temnejša, marše pa, namenjeno za krmlenje, denimo v kot, gde nemo po nepotrebnom okoli njega hodili, tudi ga lejko z kakšim prečnjekom z desek ogradimo, ka de melo več miru. Štala naj nede nigdar prevroča, ar to lübi obojoj živini, vprežna se pa ne prehladi tak z lejka. Skrbeti moremo za dobro zračenje štale, vendar pa pazimo, ka nede prepriha v njoj.

Prag pa bodi nizki, ne pa cele stube prek trnaca na dvor. Dveri bi se vsigdar mogle vö odpirati, ne pa na znotraj, kak je prinas loša navada. Jaz dam prednost našim starinskim dveram, štere dajo, ka niti edne druge dati nemrejo — zaprejte so pa vendar odprejte, kelko je potrebno, — ar so razdvojene po visini ne pa po širini, tak je spodnji tao lejko vu lepom vremeni stalno odprejti, štala se zrači, živina pa vö nemre.

Senjek ne spada vu štalo, za volo nevarnosti ognja, drugo seno se kvari, ar se napije vlage, sopota štalskoga pa je ne več tak tečno. Ne je mesto v štali ni za drugo krmo kak n. pr. sečka, repa, itd., vse to se po mogočnosti tudi po zimi indri shrani. Svinje, küri ino drugi živad nikak nesmi biti v štali, ar s svojim smradom, nesnagov, vüšmi, kürečnicami samo vznemirja govensko živino. Kürnjek tudi ne delati niti blüzi štale niti na štali, tudi ne nad trnacom ober štalskih dver, ar tak tudi nesnaga i kürečnice pridejo na maro ino jo mantrajo.

V štali naj bo vsigdar mir pa red, zato v njoj ne nasajüvati kvoček niti fulati, šopati gosek. Z ednov rečjov izogibati se svega, ka bi živino motilo ino njoj kalilo počinek. Na konci bodi povedano ešče nekaj od materijala — snovi, iz česa se štale povlejo. Na kratci, naj dela vsak kak što zmore, nekak de zidao, nekak de cimprao ali nabijao iz zemle. Zaman priporočati za stene kamen, cigeo, beton či se za volo šparanja jemle slabejši, drugoga razreda materijal. Edno duže drži, drugo je süho ali toplejše, falejše. V tom kratkom članki so dane glavne misli, šterih se lejko vsaki, tudi siromašnejši poslužü, ka si po svojih močeh stvori novo štalo ali pa v staroj odpravi nered ino ogne vsega kvarnoga. Zida pa naj verno po vseh zdravstvenih pravilaj, navodilaj ino predpisaj tisti, ki zmore, po navodila se pa naj obrača vsigdar samo do živinorejskih strokovnjakov, ki so za to tü. VET. KAP.

Če samo ednoga pridobiš, da si naroči „Novine“, si pomagao drugomu priti do istine, ka je apoštolsko delo.

NEDELA

presvetoga imena Jezušovoga

Berilo iz Apoštolskih del. Te jim je pravo Peter, pun Svetoga Düha: „Poglavar i lüstva i starešine! Če naj zavolo dobrote do betežnoga človeka dnes zaslišavate, s kem je te ozdravleni, bodi znano vsem vam i vsemi izraelskomi lüstvi, da v imeni Jezuš Kristuša, Nazarečana, ki ste ga vi križali, ki ga je pa Bog obüdo od mrtvih — po njem stoji ta pred vami zdrav. On je kamen, ki ste ga vi zidari zavrgli, ki je pa postano vogleni kamen. I v nikom drugom nega zveličanja; zakaj niedno drugo ime pod nebom ne dano, da bi se mi mogli v njem zveličati.“

Evangelij (Luka 2). Tisti čas, gda je bilo dopunjenih osem dni, da bi bilo dete obrežano, so njemi dali ime Jezuš, kak je bio poprijeti.

* „I Diteti je bilo ime Jezuš“ (Luk. 2, 21).

Znano vam je, ka pomeni ime Jezuš Odrješnika ali Zveličara. Odrješnik zato, ar nas je odrešo iz sužnosti hüdogo düha; Zveličar, ar nam je odpro nebeska vrata, pokazao pot k zveličanju i ar nas je zveličao. To ime je zbrao svojemi Sini sam nebeski Oča. Zato je to ime vzvišeno nad vsako drugo ime, da se v njegovom imeni priklanja vsako koleno.

Jezuš je pa tudi zaslüžo to ime skozi vse svoje življenje. Kak oča trpečega človeštva je bio vsem pomočnik i rešnik v düšnih pa telovnih potrebaj. Z rečjov pa tudi s samim znamenjavom ali celo s samov volov je ozdravljao razne, tudi najhüjše betege. Slepim je dao pogled, glühim poslüh, nemim dar govora, iz obsedencov je izganjao hüdobne dühove.

Tudi po svojem odhodi v nebesa je — Odrješnik i Zveličar. Sv. Cerkev je tista, v šteroj On ponavlja vse tisto, ka je pridobo s svojov krvjov: rešüje grešnike pa jih ozdravlja, zveličüje pravične, tolaži žalostne, rekoč: Pridite k meni vsi, ki ste obeteženi, jaz vas bom potolažo. Zato tudi sv. Cerkev zove to presveto ime pri vsakoj priliki, v tom imeni deli odpüščenje grešnikom, blagoslavlja vernike, če deli sv. zakramente, če pripravla vmirajoče na dugo pot v večnost, če polaga mrtve k večnomi počitki.

Da bi pa ešče bole nagibala sv. Cerkev vernike k pobožnomi češčenju presv. Imena, je postavila denešnji svetek. Sestavila je posebne litanije njemi v čast, zapovedala, naj se vsakši pri izgovori toga imena prikloni, obečala vmirajočim popolni odpüstek, če je pobožno izgovarjajo. Ravnotak dobi 100 dni odpüstka, što lepo pozdravi: Hvalen bodi Jezuš Kristuš!

Tak dela sv. Cerkev. Ka pa mi? Mi se zavemo kristjani. To pride od reči Kristuš. Ali se njemi pa tudi kažemo hvaležne za milost odrješnja, za neizmerno ponižanje, ka je zavolo nas zapüsto nebesa i prišeo med nas?

Poglejmo svetnike. Sv. Pavel je to ime noso v srci, na jeziki pa tudi v peri. Napisao je 14 pisem različnim verskim občinam. V njih je zapisao

pisatelj. Nas posebej zanima prekmurski del.

V. Novak je v oceni ugotovil, da se je Slodnjak premalo oziral na slovstveno delo prekmurskih pisateljev. Izpustil je važne naše pisce — kot: M. Küzmiča, J. Košiča, J. Kardoša — M. Küzmič in J. Košič sta dva najmočnejša stebra v slovstvenem pogledu pri nas. Brez njiju ne more biti niti govora o krajevnom slovstvu katoličanov v Slovenski krajini do konca 19 stoletja. Oba sta tako močni literarni osebnosti, da jih nikakor ne smemo prezreti, če hočemo govoriti o prekm. slovstvu.

Čudno se nam zdi, da je Slodnjak ponovil le to, kar je bilo napisanega o prekm. slovstvu že pred 30 leti. Novejših dognanj (na pr. v SBL: Košič, Küzmič) ni upšteval.

Po izidu Slodnjakove knjige je objavljenih toliko novih dognanj (Slovenska krajina, zbornik, str. 34—39, ČZN, XXIX., Novine 1935. št. 51., kalendar Srca Jez. 1936. [o M. Küzmiču]), da je Slodnjakov pregled slovenskega slovstva glede prekmurski del, zelo po-

Politični pregled.

Domači.

Nezadovoljen voditeo JRZ. Aca Stanojevič, bivši voditeo stare srbske radikalne stranke je z novom strankom JRZ i njenim organiziranjem ne bio popunoma zadovoljen i je to svojim prijatelom sporočo v posebnih pismaj. Ogromna većina naroda je pa izjavila, da iz teh teških časov lahko pripelajo lüdstvo samo možje, kak so dr. Korošec i dr. Stojadinovič i zato novoj stranki i njenim zdajšnjim voditelom vsi neomejeno zavüpaço.

Delo komunistov v našoj državi je v zadnjem časi prišlo močno na svetlo. Za komuniste so slabi časi vsigdar zlati časi. V državaj, gde se lüdem dobro godi, komunistov spoj nega, znano dejstvo je, da so voditelji komunistov zvekšega pokvarjeni, dela mržni lüdje, šteri iščejo prilike, kak bi lahko tam, gde so nevole največše napravili kakšo revolucijo, se polastili oblasti i penez v državi i s penezami pa z lüdstvom gospodarili kak bi oni šteli. Gdekoli so komunisti oblast v roke dobili, so kmečkomi i delavskomi lüdstvi vzeli vsakšo slobodo, je zarobili, i si z njihovih žülov žepu punili, kak se to najlepše vidi dnes v Rusiji. Tüdi pri nas so vnogi komunistični voditelji mislili, da so nevole že tak velke pri nas, da se počasi približavle čas, gda bi oni lahko nas vse zarobili. Začnoli so na vse strani pripravlati pot za sebe z lažljivimi obečavanji, nego pomali je narod vse te vuke v ovčnom gvanti spoznao i njim ne verje nikaj.

Kak je to, da se pri nas živina ne küpüje? Splošno znano je, da so v našoj krajini v tej letaj, kak je g. Benko poslanec, pomali vsi izvoznici živine svoje kšefte na klin obesili i henjali z izvažanjem, edino g. Benko je v tej letaj čiduže već izvažao. Kak je do toga prišlo, od toga mi tü v Novinaj dnes neščemo znati, samo telko znamo, da so dnes vsi naši drugi izvoznici, zviun g. Benka tak siromašni gratali, da so ne v stani većše količine živine izvažati. Radi bi pa znali, kak je to, da g. Benko zdaj en čas iz naše krajine skoro nikaj već ne izvažä, čiravno vidimo den na den da cele automobile živine vozi iz Hrvatskoga. Ništerni pravijo, da prej g. Benko to nalašč dela, da tak nam vsem pokaže, da brez njega nemremo nikaj napraviti, i da bi na te način naše lüdstvo prisilo, naj bi tüdi politično za njega bilo zavolo živine. Jako bi radi bili, če bi nam od toga štošteč, ali pa g. Benko sam kaj povedao, ka je na tom istine.

ime Jezuš 219 krat. Vsa dela je začenjao s tem imenom, vsa pisma s tem imenom dokončao. Zato opomina: „Vse, kajkoli delate, ali jete ali pijete, delajte v imeni Gospoda Jezuš Kristuša.“

Vnogi svetniki so si to ime vtisnoli v kožo z žerečim železom. Mi si je pa vžgimo v srce, v düšo.

manjkljiv, netočen in sploh neuporaben.

V Časopisu za zgodovino in narodopisje je tudi poročilo V. Novaka o našem Prekmurskem muzejskem društvu (PMD str. 125-27). To seznanja širšo slovensko javnost z našim muzejskim društvom, ki je pred nedavnim začelo delovati.

Začetek poročila je prav posebno zanimiv, ker nam podaje kratek, toda zelo dober pregled *predzgodovine* Prekm. muz. društva. Gotovo marsikdo ne ve, da je že dr. F. Ivanoczy l. 1906. mislil na muzej in za njim drugi naši düševni delavci; med njimi je posebno važen bogoslovec Jožef Baša (l. 1915). Po osvobojenju je domači izobraženi rod kmalu začutil nujnost prekm. muzeja in posledica tega je bila, da se je 23. jun. 1935. ustanovilo Prekmursko muzejsko društvo. (O tem beri Novine od 3. nov. 1935.)

Poročilo dalje govori o ustavnem obč. zboru, v katerem so pisale Novine 30. jun. 1935. in o l. rednem obč. zboru, o katerem smo že tudi v Novinah čitali (20. okt. 1935).

Svetovni.

Italija čiduže v vekšoj nevoli. Pred Božičom je že izgledalo, da pride mogoče li do kakše poravnave med Abesinijom i Italijom. Zunanjiva ministra francoski i angleški, sta pripravila predlog, po šterom naj bi Abesinija odstopila Italiji skoro polovico svoje države, to je tak velke pokrajine kak vsega dve Jugoslaviji. Abesinija bi za to dobila prosti izhod na morje i edno obmorsko mesto, gde bi si lahko zgradila luko za pristajanje ladij. Že je izgledalo, da bodo europske države Abesinijo nikak prisilile, da bi se začnola pogajati za takši mir. Značilno je, daso Abesinci bili odločno proti takšemi krivičnomi miri, nego pomagati si ne bi mogli, posebno, če bi za takši mir bilo tüdi društvo narodov v Ženevi. Vnoge menše države so pa včasi začnole protestirati proti takšemi miri. Če bi namreč tak naprej šlo, da bi si kakša većša država samo ednok zmislila, da bi napadnola šterošteč državo, Društvo narodov bi pa potom toj državi, mesto, da bi jo kaznovalo, kratkomalo prisodilo najmenje polovico tiste države, te bi pomali većše države delale, ka bi štale. Italija je dozda niti nikših posebnih zmag ne mogla pokazati v Abesiniji, pa bi že dobila za svoj napad polovico Abesinije, zato si većše krivice spoj ne bi mogli misliti. Gotovo so pomagali nikelko protesti raznih držav, nikelko je pa tüdi italjanski diktator Mussolini pripomogao s svojov nepopüstljivostjo pa s svojimi skoro žalivimi govori proti Društvu narodov, da do tak krivične delitve Abesinije ne prišlo. Italija je pa zdaj čiduže v vekšoj nevoli. Abesinci so se začnoli jako hrabro braniti i so cilo Italjane v većih mestaj daleč nazaj stiral, skoro vse države so proti Italiji i za Abesinijo, poleg toga pa ta bojna jako dosta košta, Italjani pa čiduže menje penez majo. Italija bi gotovo vnogo, vnogo bolje napravila, če bi te vnoge milijone za kaj drugo porabila, kak pa za bojno.

Slaba küpčija z Italijom. Austrija i Vogrska sta včasi v začetki, kak se je začnola bojna med Abesinijom i Italijom, šteli iz toga velke kšefte napraviti. Italjani so za precu visiko ceno küpüvali živino i zrnje v Austriji i na Vogrskom, tak, da so en čas den za dnevom celi vlaki živine silija romali v Italijo. Gda pa je trbelo to blago plačati, te so Italjani Vogrom i Austrijcom lepo povedali, naj na penez malo počakajo, zato ka zdaj nemajo telko penez, da bi naednok vse blago plačali. Italjani so dozda komaj eden štrti tao toga plačali, ka so spoküpili, za tri tale se pa Vogri i Austrijci ešče zdaj škrablejo.

Dragoča i pomenkanje v Italiji. V Italiji se zavolo abesinske bojne že začne čüstiti dragoča pa pomenkanje, tak kak pri nas med bojnov pred 19 leti. Iz drugih držav već nišče nešče Italiji nikaj odati za papirnate peneze, nego mora Italija vse v zlati plačati ali pa v valuti drugih držav. Lüdstvo je bilo naravnost prisiljeno dati zlato pa srebro državi. Zavolo pomenkanja železa so vnoge fabrike morale staviti delo i je na jezere delavcov brez slüža. Bojnä je pač največša nesreča ednoga naroda i bo Italjane zavolo te bojne gotovo ešče dugo glava bolela.

Društvo narodov proti bojni. V glavnom dnes Društvo narodov dela vse tisto, ka Anglija želej, naj se napravi, da bi se skončala bojna med Italijom i Abesinijom. Društvo narodov je sklenolo, da se v Italijo nesmejo uvažati nikši takši predmeti, šteri bi se lahko za bojno porabili. Zdaj je pa Društvu narodov stavljeni tüdi predlog, naj se prepove v Italijo uvažati petrolej. Če Italija ne bo mela petroleja, te več ne bi mogla naprej voditi bojne proti Abesiniji, ar ne bi mela bencina za svoje automobile. Diktator Italije, Mussolini, je pa na to odgovoro, da če Društvo narodov prepove uvažati v Italijo petrolej, da bo to povzročilo bojno tüdi v Europi. Mussolini je dao namreč tak razmiti, da bi Italija bila prisiljena tüdi z bojnov nastopiti proti tistoj državi, štera bi

Kaj pišejo o nas?

Pred kratkim je izšel 1—2 snopič mariborskega „Časopisa za zgodovino in narodopisje“ za l. 1935. Zadnja leta najdemo skoraj v vsakem snopiču imenovanega časopisa kak članek, ki govori o Slovenski krajini. V 1—2 snopiču letnika XXX. je med „Slovstvom“ (str. 97—99) R. Savnik priobčil oceno o letos izišlem zborniku „Slovenska krajina“, ki ga je uredil Vilko Novak. Takoj za tem sledi pojasnilo V. Novaka kot dodatek k oceni. — Naše Novine so že prinesle oceno o imenovanem zborniku (velikonočna številka!). Radi tega tu le sledeče: Savnikova ocena je bolj negativna in to radi tega, ker kritik ni poznal namena, ki ga hoče zbornik doseči. Spričo Novakovega pojasnila Savnikove trditve v marsičem ne držiço.

Dalje sledi ocena knjige: Anton Slodnjak: *Pregled slovenskega slovstva* (str. 99—101). Ocenil jo je naš profesor V. Novak, in sicer samo tista mesta v knjigi, ki govore o slovstvenem delu prekmurskih, koroških in štajerskih

štela onemogočiti uvoz petroleja v Italijo. Anglija dnes čuva v Sredozemskom morji s svojov velikov mornaricov i bi Italija gotovo napadnola angleške ladje, če te ne bi dovolile uvoz petroleja v Italijo. Zato je Anglija že v naprej naprosila vse države ob Sredozemskem morji, naj njoj pri-skočijo na pomoč, če bi Italijani napadnoli angleške ladje. Naprosene države so svojo pomoč obečale Angliji i Držtvi narodov.

Svaja med Rusijov i Japon-skov. Vsa Europa dnes gleda samo v Afriko, gde se vrši med Italijov i Abesinijov krvavi boj. Medtem se pa velke spremembe godijo tudi v vzhodnoj Aziji. Velka azijska Kitajska država razpada zavolo notranjih nemirov. Japonci so začnoli jemati od te države pokrajino za pokrajino pa tudi Rusi bi radi od velke, razpadajoče kitajske države konči nekoliko dobili, zato, ka tudi Rusija meji na Kitajsko državo. Japonci pa pravijo, da Rusija, posebno zdajšnja bolševiška Rusija nema na Kitajskom nikaj za iskati i nastopa tak ostro proti bolševikom, da je popolnoma mogoče, da bomo samo ednok pisali, da je bojna nastanola že tudi med Rusijov i Japon-skov. Pripravljajo se na bojno oboji.

Ka pravite, g. vrednik?

Tu pa tam se čuje, da je zapreta štera gostilna. Edna zavolo slaboga kšefta, druga za volo nepoštenih del, štera so se tam dogajala i. t. d. Ali ne bi dobro bilo zapreti vse takše gostilne, štere so lüstvi na kvar ne pa na hasek i to na trojni kvar: duševni, telovni i denarni. I ali je to ne škandal, če je dovoljeno odprto meti do policijske vore, a ta policijska vora se zavleče do beloga dneva. I vse takše gostilne ge se lüstvo spravlja = posili = od penez, poštenja i drugoga, pitamo kakše so. Ali poganske, barbar-ske ali šatanske? kršćanske tak ne.

Ka pravite, g. vrednik?

Smrtna automobilska nesreča v Soboti.

V soboto, 28. decembra ob 2 vori popoldnevi je v Soboti pošne garaže pri železniškom prehodu železniška lokomotiva zadela v pošni auto, šteroga je popolnoma spotrla. Poznani pošni šofer Lukavšek je bio na mesti mrtev, pošni sprevodnik Kodila pa teško ranjeni. Nesreča se je zgodila nekoliko zavolo megle, največ pa gotovo zavolo toga, ka se je železnica na postaji premikala, cesta je pa ne bila zapreta. Ranjeni Kodila je izjavo, da telko zna, da je auto, kak po navadi vozo s pošte v garažo, prehod prek železniške proge je bio odprti tak, da so tiste štange zapornice vkumes stale, nišče se je ne trošao, pa tudi ne vido gde železnice, samo ednok, gda je auto ravno na šinje privozo, trešči z edne strani lokomotiva v auto. Lokomotiva je kakši dvanajst metrov rivala auto pred seov, nato pa zavozila gori na auto i ga ščista vkup spotrla. Kodilo je nekam nazaj vrglo, gde je nezavesten obležao z doblenimi ranami, Lukavška je pa v spodnjem deli do prs vsa zmečava popolnoma vkup stisnola, tak, da je bio na mesti mrtev. Njegovo telo so komaj okoli pete vore zvečer potegnoli v železja, te, gda so z največšev težavov lokomotivo potegnoli doli z automobila. Poštar Kodila, ki je doma iz Sobote, se zdaj v bolnišnici zdravi, Lukavška, ki je doma iz Češkoga, so pa v pondelek zadvečera ob velkoj vdeležbi prebivalstva pokopali na sobočkom pokopališči. Lukavšek bi se meo zdaj v kratkom oženiti z ednov našov domačinkov, nego boži računi so inači sklenoli, zato njemi naj bo dober Bog smileni sodnik.

Što je zakrivo to nesrečo je teško povedati. Vzrok nesreče bo v glavnom te, da je železniška cesta ne bila zapreta te, gda je vlak premikao. Na odgovor bodo zvali najbrž zapirača, kak je že navada, da pri takših nesrečah radi primejo kakšega nižjšega siromaka, višiši se pa vsigdar znajo ogoti odgovornosti. Pri izpitavanji se je pa moglo videti, da je naše nižše železniško uslužbenstvo v svojoj službi

GLASI. SLOVENSKA KRAJINA.

Pritožbe od lüpanja semena. Kak po navadi lüplemo zdaj po teh düghih nočeh seme. Vkup se nas zbere 20 do 30 lüdi i tak do devete ali desete lüplemo. Včas so nam starejši dedeki znali pripovedavati lepe pripovisti, da smo jih z veseljom vsi poslušali. Zdaj si več nikaj dobra že skoro ne vemo pogučati. V ednom mesti je mladi dečko naednok začno grajati vse vprek stare i mlade. Za par dni zvedijo njegovi stariši, kakše je gučao i oni so se na to samo zasmeljali; ne da bi ga pokarali. Tak si eden ovomi pomagamo pri širjenji peklenškoga kralstva.

Črensovci. Dnes tjeđen so nas obiskale mladenke iz Turnišča pa igrane v Našem Domi lepo igro od matere. Obisk je bio srednji, nastop zadovoliv. Med igralci je bila tudi gd. Vuk Helena iz Chicage. Čisti dobički so se poklonili sirotišnici Deteta Marije v Turnišči.

Višji red subdiakonata dobijo dnes tjeđen iz Slov. Krajine sledeči gg. bogoslovci: Gomboc Franc iz Sv. Jelene, Jerič Mihael z Turnišča, Kozar Alojz z Martinja, Tratnjek Štefan z Lipovec i Zver Štefan od Lipe. Po sprejetji subdiakonata do posvečeni dužni moliti breviri i se ne smejo več ženiti, nego Angelsko čisto mora živeti. Molimo za nje, da svoje dužnosti vsikdar verno spunijo.

Marijine Liste i Kalendare smo na vse kraje razposlali. Edne fare smo vkup poslali k cerkvi, gde so si je širitelje lahko vzeli. Jako bi se olejšalo delo pri razpošiljanji listov, če bi se k cerkvi pošiljali. Tak je bilo negda. Tak je v Črensovcih, Beltincih, v Turnišči, v Lendavi. Tak naj bi v vsakoj fari bilo. Širitelje po faraj, zgucite si to delo i nam javite. — Če što ne bi dobo M. Lista ali Kalendara, naj piše v Črensovcu na uredništvo.

Dokležovje. Tisto soboto pred božičom smo pokopali Poredošovoga očo. Poznala jih je tudi delešnja okolica zavolo njihove dobrodušnosti i potrplivosti. V mladih letaj so z obilnov družinov šli iskat preživljanje na Štajer, kde so zgubili vse, ka so meli i prišli nazaj praznih rok. Neso obvpali, nego so s svojov skrbljivostjov postavili sebi i svojim novi dom. Sina so dali navčiti za vučitelja, ki so zdaj pri Svetoj Jeleni šolski upraviteo i školnik. Že za mlada so njim mrli žena i hči i sledkar njim je jetika pobrala dve čerej. Pa vse to so pokojni Poredošov oča nosili mirno i vdani v volo božo. V tom trpljenji so se včakali svojega 82 leta. Bog njim bodi plačnik! Njihovomi sini, školniki kak tudi domačim pa naše sožalje.

Sv. Jurij. Adventno veliko spoved smo meli 16. decembra (tjeđen sledkar 23. smo pomagali na Pertoči); pomagali so pertočki g. plebanoš, cankovski g. kaplan Zafošnik i graški g. Rataj. Spovedalo se je okoli 700 lüdit den. Betežnike smo pa na domi spovedavali, vsakšo ves posebi. Vsako tretjo, nedelo ali svetek mammo nemško, kak tudi zorjenice vsakši tork i petek.

preveč zaposleno. Ednomi človeki naložijo telko posla, da je nemogoče, da bi mogeo istočasno zapirati cesto, delati pri vagonaj za časa premikanja, pa ešče Bog zna, kakše posle vse opravlati. Iz državnih računov je razvidno, da so naše železnice visoko aktivne, to je, da prinašajo naše železnice na Slovenskom državi lepe dobičke. Znano je pa tudi, da železnice iz drugih pokrajin naše države delajo z zgubov. Zato bi bilo pravično, da železniška uprava pri nas na Slovenskom nekoliko več lüdi nastavi i se za naše železnice malo bole briga kak do zdaj. Tak bi lahko vnogi naš človek dobo služ i bi bilo menje siromaštva pri nas, bilo bi pa tudi menje nesreč. Po našem mišljenji bo vsa krivda za to nesrečo na strani naše železniške uprave. Če so naše železnice telko dobre za državo, da državi lepe dobičke nosijo, te naj država skrbi tudi za to, pa bodo naše železnice preskrbljene s potrebnim uslužbenstvom i drugimi varnostnimi napravami.

Hotiški dečki — šoferi. Naši dečki so zdaj že tak gospodski gratali, da niti od „Lize“ do „Pelina“ ne bi radi peški hodili. Biciklinov so se že navolili, zdaj si lekaj že motor ščejo naročiti, ka do se po yulicaj vozili. Zadnjič so meli že ednok proba, če bi se po naših vozkih vulicaj dalo z motorom voziti. Da pa so naši plotovje ne včeni motorovoga brnenja i so se začali strašiti pa v motor skakati. Tak se je mogeo obrniti i iti nazaj. Šteli so zaviniti proti Lendavi, da pa tudi telegrafske sohe so se začnole sagati. Tak dabi znale, ka se hotiški dečki vozijo. Pa so šče vseeno šli naprej, dokeč so ne prišli do mosta pri Kapci. Te se je tak zosagao prihajajočega motora, ka je prečki skočo i tak so dale ne mogli iti. Vsefele ceremonije so meli, dokeč so most na telko potolažili, ka se nazaj spravo i pusto, da je bar auto sam, brez hotižancov, smeo prek njega proti Lendavi. Dečki so pa šli domov, veseli ka so se z motorom vozili, kak deca, da so se na proščenji na „ringlšpili“ vozila. Samo ka je v kukurčnjaki ali v škrinji pa vekaš jama gratala. To je nevolja. Ešče to: Nekda sveta so dečki na dom hodili k deklinam vogledi, zdaj jih pa z motorom lovijo po vulici, tak ka je več ne varno za nje, či se prikažejo. Neštarnim se posreči vujeti, neštarne pa, štere se dajo zgrabiti, zgrabijo i jih naložijo na motor... Žalostno je pri tom to, da se teh norih šeg oprijemle ne samo mladina, nego tudi očevje i matere, od šterih bi mi to najmenje čakali. Ešče vnogo zanimivih stvari bi bilo, pa za ednok naj bo zadosta.

— Hotižanec.

Dimnikarske nevole so v ništarnih krajaj naše krajine resan velke. V sobočkom srezi je bilo vnogo pritožb proti dimnikarskomi podjetji Hartmanove iz Sobote i proti njenomi delovodji. Lüdje so se pritoževali, da se dimniki neredno zmetajo, pa se pobirajo visoke tarife, da dimnikar zahteva plačilo za zmetanje lesenih dimnikov, čiravno je teh dimnikov nigdar ne zmetao i ešče vnogo drugoga. Kelko je na tom vsem istine, nemremo točno znati, znamo samo telko, da so se lüdje na vse strani pritoževali, pravili so pa, da od niked ne dobijo pomoči. Ništarni so se obrnili tudi na zdajšnjega banskoga svetnika g. Bajleca, šteri se je za nje zavzeo i zdaj izjavo, da je tarifa za lesene dimnike od novoga leta naprej brisana, i da siromašnim lüdem od zdaj naprej nede trbelo več od lesenih dimnikov nikše takse plačivati. Mišljenja smo pa, da so dimnikarske takse sploh previsoke i da bi se popolnoma lahko znižale najmenje za polovico pa bodo meli dimnikarski mojstri ešče itak velke zaslužke. G. Bajleci se pa za njegov trüd najlepše zahvaljüjemo.

Mačkovci. Jako lepo božičnico smo meli v našoj šoli dne 22. dec. Učenci so vprizorili lastno igro gosp. šolskoga upravitelja Černy Viktora z deklamacijami ino popevanjom. Vloge so bile lepo zbrane i podane tudi lastne deklamacije g. upravitelja. Posebno lepo je bilo dečinski popevanje. Po igri so se razdelili dari za siromaške šolare, štere je poslala Kralj. banska uprava. Tu se zahvaljüjemo v imeni staršov našemi g. upraviteli za trüd i zednim za dare Kralj. banski upravi v Ljubljani. Da je igra nad splošno zadovolnost krasno uspela, pri punoštevilnoj vdeležbi starišov ino drugi lüdi, zato bi želeli, da bi se igra ponovila še med božičnimi počitnicami, da se je ostali narod tudi vdeležti.

Grad. V četrtek 19. decembra smo meli spoved naše šolske dece, pomagala sta jürjanskiva gospoda; v petek 20. pa je bila spoved dece v podružnici v Kuzmi, v našoj „gornjoj fari“, ki ma jako daleč do župne cerkve; bi bilo primerno, če bi se tu ustanovila bar ekspozitura. — Vsaki krat je prišlo tudi preci starejših lüdi k spovedi.

Pozdrav pošila: Görče Marija, Gornji Črnci, iz Petit Parisa v Franciji, starišom, sestram, bratom, sosedom i črnskoj vesi i mladini i njim vse dobro žele v novom leti. Gda poravnava svojo naročnino, pošila na podporo Novin tudi 10 Din. — Bog povrni. Vr.

† ČASL FRANC

mariborski kanonik je vmro.

Šče pred kratkim je bio dobre vole, kak vsikdar, pa je naglo morao iti na operacijo, štero je v Ljubljani v Leonišči srečno prestao, sledkar pa je itak vmro na staroga leta den. Pokojni gospod kanonik je bio dobroga srca, nepristranski, zaistino duhovnik. Njegova duša njemi je vsikdar z obraza sijala. Bio je vsikdar dobre vole. Posebno pri srci so njemi bili siromaki. Naj njemi nebeski Oča podeli zasluženo plačilo.

Razkrižje. Velika žalost se je naselila v Rajnerovo družino. Po dugoj bolezni jim je vmro sin Lajči, star 22 let. Rešiti so ga ne mogli niti zdravnik niti bolnišnica. Ravno na Marijin svetek 8 dec. je bilo položeno k večnomi počinki njegovo mlado telo, lepa duša pa se je preselila v nebesa. Bila je lepa, ar jo je očisto dugi beteg i ar je na konci prejela vse tri zakramente za vmirajoče.

Sobota. Po Tomažovom v nedelo, 22. dec. je obhajalo Martinišče god svojega ravnitelja, g. dr. Kelenc Tomaža. Več jezer sv. obhajil, meši premagüvanj so poklonili gojenci z ednim lepim mešnim plaščom svojemi lüblenomi ravnateli i ga razveselili z lepimi pesmami, deklamacijami i igrami. G. ravniteo so se z genlivimi rečmi zahvalili svojoj deci za lübezen i povdarjali, da v prvoj vrsti ide čast Bogi, potem sobratom, ki ga podpirajo pri vodstvi zavoda i gospodom profesorom načeli njim z gosp. ravn. Pregljom. En svecki gospod, ki je celi den bio navzoči pri slovesnosti, je izjavo, da svojega sina samo v sal. zavod da i da je vzgojno delo sinov sv. Ivana Boska nad vse lepo i priporočljivo. Deklamirala se je tudi Tone Vodečova pesem od zgojitelja, ki krasno opiše:

„Vzgojitelj - to je velik božji dar!
Vzgojitelj - to je src in duš vrtnar!
Vzgojitelj - to je prvi umetnik -
pa tudi - velik, velik mučenik.“

Sv. Jurij. Na sveto noč se je naš adventni venec spremeno v božičnoga: mesto vijoličnih trakov smo zaglednoli bele, štirim dozdašnjim svečam so se pridružile še štiri nove. Kak indri, so tudi pri nas zadonele krasne starinske pesmi. Cerkev je te svetke puna kak redko gda. Zdaj pozdravljamo novo leto pa mo ga še dugo, vej mammo telko muzik kak redko gde. Pri kakšem godovanji dvej godbi celo vkup spasamo, če se nam posreči. Na „staroga leta den“ smo dobili Marijin list i Kalendare. Že smo se bojali, ka je dobimo komaj v novom leti. Marijin list je jako lepi, skoron lepši kak Kalendar. — Naš cerkveni odbor je po dugom časi znova lepo zaključo vsakoletni občni zbor.

Rogaševci. Obiskao nas je cirkus pa se že tri dni müdi pri nas, ka njemi lekaj nede slabo, čeprav je ne preveč fal. Hec pač mora biti, samo naj ne bi na druge, še važnejše potrebe pozabili. V cirkusi med drugim nastopa tudi „mali človik“ laket brada, pa cedile so vlekli, † g. Lukavšek je šteo rdečo karto, ki je pa bila že zasedena: „No, te mi pa drugo ne ostane kak čarno!“ Pa zadnjo noč (prenočevao je v gostilnici Faflik) pred nesrečov se njemi je prej senjalo, da se je borio s smrtjov pa je ne mogeo premagati. Vnogi od nas so se vozili na njegov pokop.

Na podporo Novin so nam poslali: g. Lipnjak Danilo, srezki zdravn. referent, Lendava 20 Din., Misijonska hiša, Groblje, 100 Din., dr. Klar Franc, nar. poslanec 50 Din., Majzelj Viktor, Lendava, 20 Din., Bencik Janoš, Ptuj, 5 Din., Škafar Matjaš, Sobota, 15 Din. — Bog povrni vsem obilno.

Naročnikom v V. Polani naznanimi, da kalendare vsaki brezplačno dobi, ki je plačao naročnino 16 Din. i de tudi v novom leti naročnik. Če bi što plačatiš mogeo za kalendar, naj se javi uredništvu v Črensovcih. Nišče nema pravice za kalendar kaj terjati.

K O D A J I J E

debeli hrast za doge ali
mlinski vrteo pri Molnar
Vendeli, Čentiba hšt. 60.

Pisma naših iz tujine.

5. XII. 1935.

Hvalen bodi Jezus Kristuš!

Velika zahvala iz mrzle tujine našoj miloj domovini.

Veliko veselje se je razlejalo v tuj kmičnoj tujini na den, šteroga ste obslužavali doma, molili in prosili ljuboga Jezusa za tiste zapuščene v tujini, ki smo kak zapuščene ovce, ar niti časa nemamo moliti. Zato se Vam vsem prav lepo zahvalimo na Vašoj molitvi. Bog Vam plačaj. Prav posebno se zahvalimo prezvišenomi lavantinskomi knezoškofi, prečastitomi vredniki Novin, šteri nas ljubite i se skrbite za vse Vaše zapuščene ovce, štere so daleč po tujini razstepene. Bog Vas ešče živi dolgo let veselij i zdravij.

Tudi prav lepa hvala cenjenomi gospodi bani i celoj našoj domovini, posebno Slovenskoj krajini. Hvala tudi našim starišom, vsoj rodbini ino celoj Törjanskoj fari, štere molitve so se z našov vkup najšle pri Bogi. Mi smo ne bili mogoči viditi doma na den vesele izseljeniške nedele, a smo se združili z Vami, šteri smo bili tak srečni, ka smo leško šli k božoj službi. A dosta jih je ne tudi znalo za to, ar nemajo Novin, naročiti njim je pa domači neščejo, čeravno so Novine jedini trošt v toj žalostnoj tujini, krščanskoj i ne krščanskoj. Luba mladina, kak srečni ste, da idete k svetloj meši ino večernici. Mi, šteri bi radi šli i nemremo, ar moremo delati, zdaj prerazmimo, kakša milošča je večernica pri Jezusu.

V Slovenskoj krajini je lübi moj dom, nikoli jaz njega ostavo ne bom, domači prijat'li so mil'ga srca, lübezen zvestoba prebiva doma.

Pozdrav pošilamo celoj törjanskoj fari, gospodi dekani plevanoši i častitim šolskim sestram v sirotišnici Deteta Marije. Pozdravimo tudi lübe stariše rodbino in celo Renkovsko občino.

Koren Jožef, Ana, Marija, Renkovci, v Franciji.

Prša Franciška, Pierrefontaine, Francija, iz lžekovec, se zahvali za Novine. Od 1. adv. nedele, jih redno dobiva. Jo žalosti, da od starišov ne more dobivati pisma, ar je pokriva čarna mati zemla. Pozdravlja brate, sestre, rod, beltinsko i törjansko faro z g. duhovniki, predsednika občine v Turnišči, vsem žele blaženo novo leto. Lejko ide vsaki teden k maši i sv. obhajili. Se veseli, ka je pri polskom duhovniku lejko opravila sv. spoved. Raj bi se pa pri domačem spovedala, koga bi popolnoma razmela.

Prvi srnjak.

Nikda sveta, pred dobrimi trese-timi leti, smo meli v bližini Lendave edno takšo oštarijo, v šteroj so samo pretepači vüpal i prošiti kupico vina. Što je prestopo prag te oštarije — je namlato druge, ali njemi so prelüknjali nepremišleno glavo.

Poznao sem tisti čas poštenoga šošarskoga pomočnika, šteromi je ne privoščo majster par dni počitka. „Bom pa iskao pravico do počitka pri toj višjoj gospodi“, je pravdo moj šošar i vtekno v hlačni žep edno srebrno krono, v notrašnji žep kaputa pa tisti špajsen šošarski nožič, šteri po obliki nema nikaj skupnoga z drugimi poštenimi noži, pa itak vreže, če je sila tudi podplate iz bivolove kože. Prerano je prišo v oštarijo, on je bio prvi pivec, zato se je svado s krčmarom. Krčmari je nametao celi koš šaljivih reči, krčmar pa na njegovo glavo nikaj menje bunk. Za bunkami je prišo gospod doktor, za doktorom policaj i sodnija, tej so prinesli nikelko dni „počitka“, naš detič pa je odnese sam bunke i tudi pod obvezami krvaveče rane.

Na Kočevskom tudi mamo takšo gostilno, pa ne za lüdi, — za srnjake.

Se zna, da je ta gostilnica malo inačična kak tista slavna krčma doma, v lepoj Slovenskoj krajini. Ta krčma za srnjake je samo edna do 500 metrov široka i do 30 metrov globoka kraška jama, puna skalovja, jeličovja i lešnjekovih grmičev.

Po pravici bodi povedano, mamo mi na Kočevskom več tak velikih kraških jam z jeličovjom i lešnjekovimi grmiči, ali ta ne idejo radi srnjaki.

Pomagaj si!

Vse človeče delo je odvisno od pameti i dela, štero dobi vno go olajšanje, če je miseo dobra.

Tak tudi trbej vsigdar premišlati po časi, šteri mineva, da vsigdar druge potrebčine ma, štere mi moremo brez odlašanja obrniti v svoj hasek.

Na primer: Vsi stanovi, bodisi gospodski, obrtniški ali delavski se začajo vezati s skupnov močjov, štere kakša mala sila nemre pomagati, je ovirati v delovanji. Delo dobi moč v skupnosti, to je organizacija.

Tak bi tudi trbelo tebi, dragi brat kmet, da bi ednok gledao za strašno potrebnim delom toga žalostnoga časa.

Den za dnevom ide, da ti spiš. V sne se ti senja, ka boš vütro delao, gde na poli, travniki ali gošči itd. Najmenje si pa premišlavaš od dneva v tjedne, mesece i leta po tistom, štero bi ti zaistno bilo pravo vpravstvo proti tvojoj pogübeli, pomoči i napredüvanja tvojega dela. To je: za dobrim tiskom, novinami, štere ti na vse mogoče načine, ščejo pomagati, te organizirati itd. Ti je pa odbiješ, neščeš je za volo par dinarov pod svojo streho püstiti. Zgodi se, da dobro odbiješ, slabo čtivo pa jemleš, če gli znaš, da ti je na kvar. Dragi brat! Nigdar se ne toži, če z vražjim pavukom delo maš, šteri ti s svojov pavučinov celo glavo notri zaplete, da niti več oči nemreš odpreti. Dragi človek! Premisli! Gledaj prevdarno sebi za pomoč, štere novine ali tisk ti nese dobro pošteno premišlavanje, podpiraj tisto. Gledaj v skupnost, štero ti more dobro napraviti. Ogibli se tistoga, štero vidiš, da ti je kvar na tvojem posestvi i düši tvojoj. Zdrüži se okoli dobroga, štero te edino bode rešilo, v kelko se rešiti da. Či te dobro ne pomore, božno te gvüšno znori.

Nemeš Vinci, kmet, Tešanovci.

Pošta.

Mekiš J. Sobota. Šolska u. 31. Položnico ste dobili za novo naročnino, za staro vse vred. — Balazic Ivan. Stara-nova ves. Leta 1935. ste plačali ednok 15 Din. Ka je bio stari dug i drugoč 12 Din. na 1. 1935. Tak je še 18 Din duga na leta 1935. Poslani čeki to svedočijo, kak naše knige.

Taki sprejemem štiri poštene

stolarske (mizarske) pomočnike.

KUTASSY EUGEN, strojno mizarstvo BOGOJINA.

Kaj pa to pomeni?

V „Murski Krajini“ čitamo razglas srezkega načelstva v Soboti, da bo dne 10. 1. 1936 dražba lovov občin Sobota, Kupšinci, Strukovci in Gornji Petrovci za dobo 12 let. Kot obseg lovišča je vzeta cela površina teh sedanjih političnih občin, tako pri Kupšincih kat. občine Kupšinci, Borejci, Rankovci, Vančavas, Veščica in Černe-lavci, pri Strukovcih pa Strukovci, Puževci, Lemerje, Skakovci in Krajna. Znano pa je danes že vsakomur, pa tudi oblastem, da se prebivalci teh dveh občin, Kupšinci in Strukovci, bore za to, da se popravi sedaj veljavna združitev vasi pod te dve občini in jih prekomasira tako, kakor je to v interesu ljudstva. Ta upravičena borba je že dozorela tako daleč, da pričakujemo od našega sedanjega notranjega ministra ga. dr. Korošča v kratkem rešitev, ki bo ti dve občini na novo uredila po želji in potrebah prebivalcev. Tedaj pa ne bodo spadale vse sedanje vasi pod te občine, ampak bo razdelitev drugačna. Zato se nam čudno zdi, da srezko načelstvo tako hiti z dražbo lovov baš teh dveh občin, ko poleg tega nekatere dosedanje lovske zakupne pogodbe niso niti še potekle. Saj imamo v srezu već drugih občin, pri katerih se obseg ne bo spremenil, a dražbe niso razpisane. Ako se te dražbe izvrše, bo ureditev gospodarstva v novih občinah otežena, saj tvorijo lovske zakupnine lep dohodek

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrš i vse bančne posle najkolantneje. Poštini uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-12

PAZITE, ZELO UGODNA PRILIKA.

POZOR! ČEVLJARI, KROJAČI, ŠIVILJE POZOR!

Na zalogi imam nekoliko komadov popolnoma novih levoročnih fiach i drugih strojev, katere prodam po izvanredno niski ceni. Samo dokler traja zaloga. Zahtevajte ponudbe, to čim prej, da ne bode prepozno!

ŠTIVAN ERNEST,

tehnična trgovina, radio aparati, gramofoni pisalni in šivalni stroji, kola, motorji itd.

MURSKA SOBOTA

zagvišno dobiti „trofejo“, to je — rogovje srnjaka.

Rad sem bogao.

Leto dni mi pripovedavljajo: „Draga, ja to je že kaj, to je biser našega lovišča. Če v Dragi ne, potem nindri ne dobiti srnjaka“. Skoro pobožno sem poslušao vučeno govoričenje lovskih tovarišov, šteri so mi opisovali, kak je v Dragi i kakšim nedelskim lovcom se je že posrečilo tam dobiti srnjakovo rogovje.

„Mesec november je pravi čas za srnjake v Dragi“, so mi razlagali. „V oktobri se rad skriva v Dragi kosmatinec, medved. Če to izvoha divja svinja, potem ne vüpa v Drago. Če čüti srnjad, ka se je v Dragi naselo divji prašič, no — potem se te sloveče kraške jame daleč ogne. Svinja i srnjad se ne moreta, ne stanijeta rada pod ednov strehov. V novembri odidejo medvedi v gospodsko goščo, tam se se navadijo na mrhovino. Do novembra vsikdar najdejo v Dragi loške grüške, zato pridejo ta. Do začetka novembra lejko najde divji prašič tudi dobro pašo v okolici Drage. Na njivaj najde kak tam pozablen grmič krumpišov, ali kakšo vlat kukarice. Od novembra naprej je ta paša prazna, Kočevari spravijo na varno celi pov, božji blagoslov za tisto leto, zato ide divji prašič na pašo v čnomeljski srez, v hrastove gošče. Tam se masti z žalom. Na ta način ostane Draga prazna i se lejko začne v njej igra za glavo. To znajo srnjaki, edni pridejo, drugi idejo, ali den za dnevom najdeš štero od te plemenite živali med jeličovjem. Prav za prav ne najde srnjaka lovec, nego — pes. Eden je „Karo“, drugi

je „Pazi“, dve svetlo rjavi mrcini, šterivi imata že na vesti smrt nikelko stotin srn i srnjakov.

Ta dva štirinožna rabla sta nas sprevaljala do Drage. Tam so lovce postavili na „stand“, to je na čakališče, gonjači so pa spravili na dolenjo stran Drage dva zvezana psa. Kak na manevri, takši red je na jagi et na Kočevskom. Vsak ima svoje mesto, vsak svoje opravilo. Lovci mora ostati na „štandi“, dokeč ne pridejo do njega gonjači. Gonjači morajo pretuknoti vsako lüknjo, morejo pogledati za vsako skalo, če se ne skriva tam kakša prestrašena divja žival.

Ar tak je to, divjačina je prestrašena kda se začne gonja.

Gonjači se derejo, psi lajajo, süho vejevje poka. Brez vsakoga prehoda se začne na dolenjom konci Drage takši krik i vik, kakšega si ne more predstavlati pošten kristjan. Mir i tišino Drage vniči kričanje gonjačov, raztrga lajanje psov. Srce gospodov jagrov na gorenjom konci se močno oglaš, po domače povedano — düanka...

Meni je tudi — dünkalo.

Stao sem pred velkov skalov i skoro prestrašen čakao na konec neusmiljenoga ropotanja z bati, kričanja i lajanja psov. „Drago“, to krasno zeleno sliko kak živ rem obimle gozd, bukove na vse strani. Drevje v tom gozdi je za žvegle v orjaški orglaj. Vsak vdarec, vsak krič, vsak pesji lajež jezerokratno ponovijo te žive žvegle, med vejevjem pa šümi, kak, da bi viher prihajao, strašna burja, štera ma samo edno cio, pobrati vse skale i lovce i je odnesti Bog si ga zna kam.

(Dale.)